

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI
UNII EUROPEJSKIEJ

SPRAWOZDANIE ROCZNE ZA ROK **2015**
PANORAMA ROKU

SPRAWOZDANIE ROCZNE ZA ROK **2015**
PANORAMA ROKU

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI
2925 LUKSEMBURG
LUKSEMBURG
TEL. +352 4303-1

SĄD
2925 LUKSEMBURG
LUKSEMBURG
TEL. +352 4303-1

SĄD DO SPRAW SŁUŻBY
PUBLICZNEJ
2925 LUKSEMBURG
LUKSEMBURG
TEL. +352 4303-1

Trybunał w internecie: <http://www.curia.europa.eu>

Powielanie dozwolone pod warunkiem podania źródła. Zdjęcia mogą być powielane wyłącznie w kontekście niniejszej publikacji. Wykorzystywanie w innych celach wymaga uzyskania zgody Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Inne liczne informacje na temat Unii Europejskiej są dostępne w portalu Europa (<http://europa.eu>).

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej

Print ISBN 978-92-829-2111-1 ISSN 2467-138X doi:10.2862/56894 QD-AQ-16-001-PL-C
PDF ISBN 978-92-829-2117-3 ISSN 2467-1614 doi:10.2862/98874 QD-AQ-16-001-PL-N

© Unia Europejska, 2016

Printed in Belgium

WYPRODUKOWANO NA PAPIERZE BIELONYM BEZ UŻYCIA CHLORU PIERWIĄSTKOWEGO (ECF)

SPIS TREŚCI

Przedmowa	5
1. Rok 2015 w błyskawicznym skrócie	6
A. Rok w ilustracjach	7
B. Rok w liczbach	14
2. Działalność sądowa	16
A. Powrót do najważniejszych wyroków z tego roku	17
B. Kluczowe dane liczbowe dotyczące działalności sądowej	26
3. Rok otwartości i wymiany	32
A. Ważne wydarzenia	33
B. Kluczowe liczby	35
4. Administracja w służbie sprawiedliwości	38
A. Sprawna, nowoczesna i wielojęzyczna administracja	39
B. Liczby i projekty	42
5. Spojrzenie w przyszłość: reforma struktury sędowniczej	48
6. Śledzenie aktualności dotyczących instytucji	50

PRZEDMOWA

Po raz pierwszy sprawozdanie roczne Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zawiera część zatytułowaną „Panorama roku”, która jest przeznaczona dla wszystkich obywateli Unii zainteresowanych zadaniami i funkcjonowaniem tej instytucji. Niniejsza panorama prezentuje w zwięzły sposób działalność minionego roku i umożliwia czytelnikowi zapoznanie się z podstawową rolą, jaką odgrywa Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w interpretacji prawa Unii, ale także we wspólnocie instytucji Unii.

Na kolejnych stronach w jasny i zwięzły sposób przedstawiono orzeczenia wymiaru sprawiedliwości, które naznaczyły rok 2015, oraz ich wpływ na codzienne życie obywateli Unii.

Zostaną tu także wymienione najważniejsze zdarzenia z życia instytucji, które świadczą o dialogu i wymianie, jakie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej prowadzi z sądami krajowymi, przedstawicielami zawodów prawniczych i obywatelami. Wreszcie niniejsza panorama, poprzez udostępnienie czytelnikom kluczowych danych liczbowych, statystyk i infografik, oferuje możliwość zapoznania się z funkcjonowaniem instytucji i administracji, na której się ona opiera w celu wypełnienia swoich zadań w służbie europejskiego wymiaru sprawiedliwości.

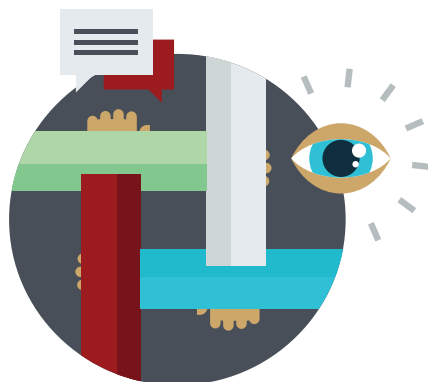
Niech ta nowa publikacja, dostępna w 23 językach urzędowych Unii, pozwoli każdemu lepiej zrozumieć, rok po roku, instytucję, która zapewnia poszanowanie zasady państwa prawa w obrębie Unii Europejskiej od ponad sześćdziesięciu lat.

Przyjemnej lektury!

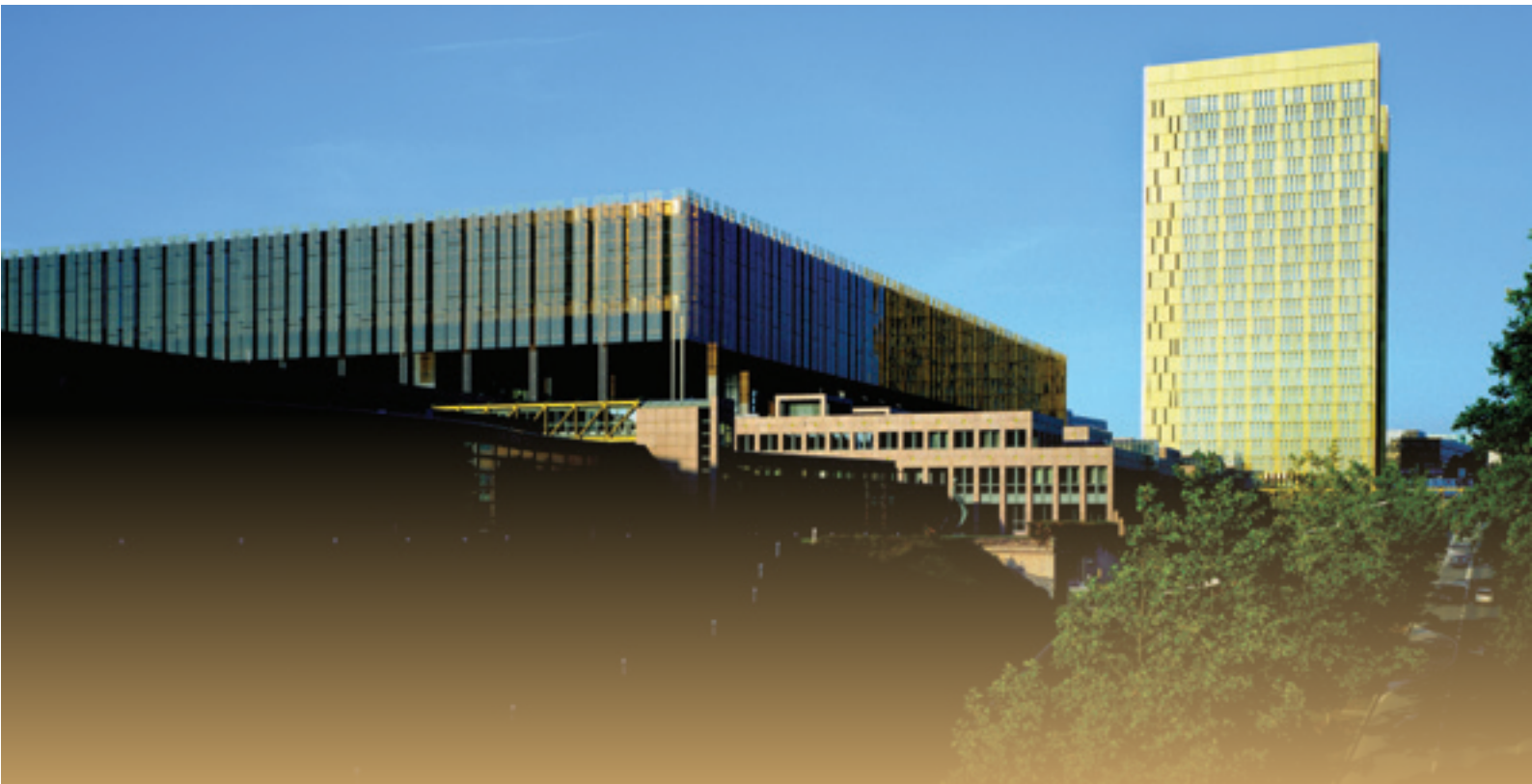
Koen Lenaerts
Prezes Trybunału Sprawiedliwości
Unii Europejskiej

1

ROK 2015
W BŁYSKAWICZNYM SKRÓCIE

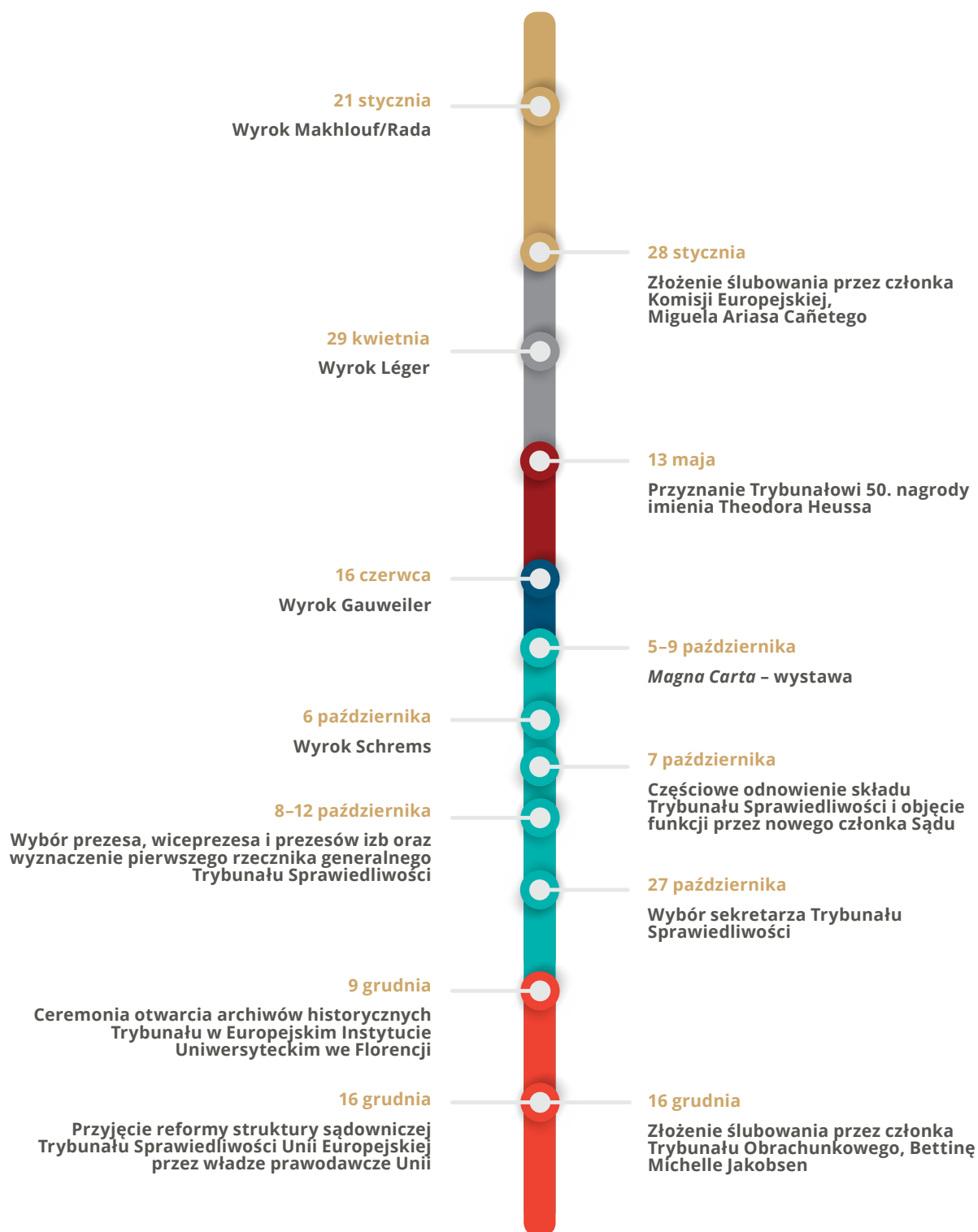
A. ROK W ILUSTRACJACH

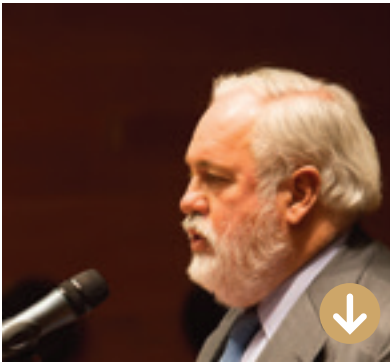

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest jedną z siedmiu instytucji europejskich

Jako organ sądowy Unii ma on za zadanie zapewniać poszanowanie prawa europejskiego poprzez czuwanie nad jednolitą interpretacją i jednolitym stosowaniem traktatów. Za pomocą swojego orzecznictwa instytucja ta przyczynia się do ochrony wartości Unii i współtworzy konstrukcję europejską.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej składa się z trzech sądów: „Trybunału Sprawiedliwości”, „Sądu” i „Sądu do spraw Służby Publicznej”.

28 stycznia

Złożenie ślubowania przez M. Ariasa Cañete

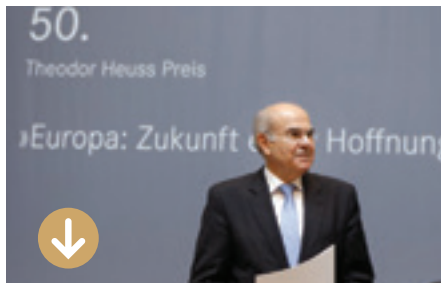
Komisarz europejski ds. energii i klimatu, Miguel Arias Cañete, złożył przed Trybunałem uroczyste ślubowanie, które jest przewidziane w traktatach dla komisarzy europejskich przed objęciem przez nich funkcji. Ślubowanie to, złożone w poprzednim miesiącu przez pozostałych członków Komisji, której przewodniczy Jean-Claude Juncker, jest wyrazem uroczystego zobowiązania komisarzy na rzecz przestrzegania traktatów, karty praw podstawowych i ich deontologicznych obowiązków, na których straży stoi Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

21 stycznia

Wyrok Makhlouf/Rada

Sąd zatwierdził środki ograniczające przyjęte wobec M. Makhloufa, bliskiego współpracownika i wujka Bachara Al Assada.

[zob. strona 23]

13 maja

Przyznanie Trybunałowi 50. nagrody imienia Theodora Heussa

Niemiecka fundacja Theodora Heussa, która nagradza każdego roku przykłady zaangażowania społecznego, odwagi cywilnej i działania służące wzmocnieniu demokracji, przyznała Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej swoją 50. nagrodę pod hasłem „Europa: przyszłość i nadzieja”. Przy tej okazji fundacja podkreśliła istotną rolę, jaką pełni ta instytucja, poprzez swoje orzecznictwo, w umacnianiu praw podstawowych w erze digitalizacji i globalizacji.

29 kwietnia

Wyrok Léger

W odpowiedzi na pytanie postawione przez sąd francuski w związku z odmową przyjęcia przez lekarza krwi od homoseksualnego dawcy Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że stałe wykluczenie jako dawców krwi mężczyzn, którzy mieli stosunki seksualne z innymi mężczyznami, może być uzasadnione, pod warunkiem że w przypadku tych osób zachodzi wysokie ryzyko nabycia ciężkich chorób jak AIDS oraz że nie istnieją skuteczne techniki wykrywania lub mniej restrykcyjne metody, które zapewniłyby ochronę zdrowia biorców.

16 czerwca**Wyrok Gauweiler**

W odpowiedzi na pytanie zadane przez niemiecki federalny trybunał konstytucyjny Trybunał Sprawiedliwości uznał, że ogłoszony przez Europejski Bank Centralny (EBC) we wrześniu 2012 r. program „OMT”, który zezwala Europejskiemu Systemowi Banków Centralnych (ESBC) na nabywanie na rynkach wtórnych obligacji skarbowych państw członkowskich strefy euro, jest zgodny z prawem Unii.

[zob. strona 24]**5-9 października****Magna Carta – wystawa**

W ramach świętowania 800. rocznicy podpisania Wielkiej Karty Swobód (*Magna Carta Libertatum*) przez króla Anglii Jana bez Ziemi w Trybunale był wystawiony przez tydzień jeden z oryginalnych egzemplarzy Karty, będącej źródłem inspiracji licznych tekstów, które objęły ochroną wartości demokratyczne, podstawowe wolności i prawa człowieka na całym świecie.

6 października**Wyrok Schrems**

Trybunał Sprawiedliwości stwierdził nieważność decyzji Komisji Europejskiej zezwalającej Facebookowi na przekazywanie danych osobowych jego abonentów do Stanów Zjednoczonych.

[zob. strona 17]

7 października**Częściowe odnowienie składu Trybunału Sprawiedliwości i objęcie funkcji przez nowego członka Sądu**

W ramach następującego co trzy lata odnowienia składu Trybunału Sprawiedliwości mandat na nową kadencję otrzymali powtórnie następujący sędziowie i rzecznicy generalni: Küllike Jürimäe (Estonia), Rosario Silva de Lapuerta (Hiszpania), Camelia Toader (Rumunia), Juliane Kokott (Niemcy) i Eleanor Sharpston (Zjednoczone Królestwo), a także Lars Bay Larsen (Dania), François Biltgen (Luksemburg), Marko Ilešic (Słowenia), Endre Juhász (Węgry), Koen Lenaerts (Belgia), Siniša Rodin (Chorwacja), Allan Rosas (Finlandia), Marek Safjan (Polska) i Daniel Šváby (Słowacja).

Dwóch nowych sędziów: Eugene Regan (Irlandia) i Michail Vilaras (Grecja) oraz trzech nowych rzeczników generalnych: Michal Bobek (Republika Czeska), Manuel Campos Sánchez-Bordona (Hiszpania) i Henrik Saugmandsgaard Øe (Dania) zostało także mianowanych przez przedstawicieli rządów państw członkowskich zgromadzonych w ramach Rady. Złożyli oni ślubowanie na uroczystym posiedzeniu przed Trybunałem Sprawiedliwości.

Na tym uroczystym posiedzeniu ślubowanie złożył także Ian Stewart Forrester (Zjednoczone Królestwo) przed objęciem funkcji jako sędzieja Sądu.

27 października**Wybór sekretarza Trybunału Sprawiedliwości**

Alfredo Calot Escobar (Hiszpania) będzie nadal pełnił funkcję sekretarza Trybunału Sprawiedliwości przez okres od 7 października 2016 r. do 6 października 2022 r. Sekretarz, który jest również sekretarzem generalnym instytucji, jest wybierany przez sędziów i adwokatów generalnych Trybunału Sprawiedliwości na sześcioletni mandat.

8–12 października**Wybór prezesa, wiceprezesa i prezesów izb oraz wyznaczenie pierwszego rzecznika generalnego Trybunału Sprawiedliwości**

Koen Lenaerts (Belgia) został wybrany na prezesa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez jego sędziów na trzyletni mandat. Został on następcą Vassiliosa Skourisa (Grecja), który pełnił funkcję prezesa tej instytucji przed okres dwunastu lat.

Antonio Tizzano (Włochy) został wybrany na wiceprezesa także na trzyletni mandat.

Rosario Silva de Lapuerta (Hiszpania), Marko Ilešic (Słowenia), Lars Bay Larsen (Dania), Thomas von Danwitz (Niemcy) i José Luís da Cruz Vilaça (Portugalia) zostali wybrani na prezesów izb złożonych z pięciu sędziów na okres trzech lat.

Wreszcie Melchior Wathelet (Belgia) został wyznaczony na pierwszego rzecznika generalnego Trybunału Sprawiedliwości.

9 grudnia**Ceremonia otwarcia archiwów historycznych Trybunału w Europejskim Instytucie Uniwersyteckim we Florencji**

[zob. strona 34]

16 grudnia**Złożenie ślubowania przez członka Trybunału Obrachunkowego**

Trybunał przyjął do wiadomości zobowiązanie Bettiny Michelle Jakobsen (Dania), niedawno mianowanej na członka Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na okres pozostający do końca kadencji jej poprzednika, Henrika Otby, czyli do dnia 28 lutego 2018 r. Tak jak komisarze europejscy, członkowie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego zobowiązują się na uroczystym posiedzeniu, które ma miejsce przed Trybunałem Sprawiedliwości, do przestrzegania obowiązków wynikających z ich funkcji.

16 grudnia**Przyjęcie reformy struktury sądniczej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez władze prawodawcze Unii**

[zob. strona 48]

B. ROK W LICZBACH

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyróżnił się w 2015 r. rytmem swojej działalności sądowniczej, ponieważ liczba spraw wniesionych i zakończonych przez sądy, które wchodzi w jego skład, osiągnęła najwyższy poziom w historii tej instytucji. To zwiększenie nakładu pracy znalazło też odbicie w działalności służb administracyjnych, które wspierają na co dzień sądy.

Instytucja w 2015 r.

BUDŻET w 2015 r.

357

MILIONÓW EURO

63

SĘDZIÓW

11

RZECZNIKÓW
GENERALNYCH

pochodzących z 28 państw członkowskich

2122

urzędników i innych
pracowników

837
mężczyzn

1285
kobiet

Rok sądowy

(wszystkie sądy łącznie)

1711
spraw wniesionych

1755
spraw rozstrzygniętych

142 140 pism procesowych wpisanych do rejestrów sekretariatów

Średni czas trwania postępowań:

16,1
miesiąca

Trybunał
Sprawiedliwości
Sąd
do spraw Służby
Publicznej

15,6
20,6
12,1

2845

komunikatów sądowych opublikowanych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*

1 115 000 przetłumaczonych stron

628 rozpraw i posiedzeń, na których skorzystano z tłumaczenia simultanicznego

Rok instytucjonalny

Niemal

1900

sędziów krajowych goszczonych w Trybunale w ramach seminariów lub szkoleń

16 377

gości

- prawnicy
- dziennikarze
- studenci
- obywatele

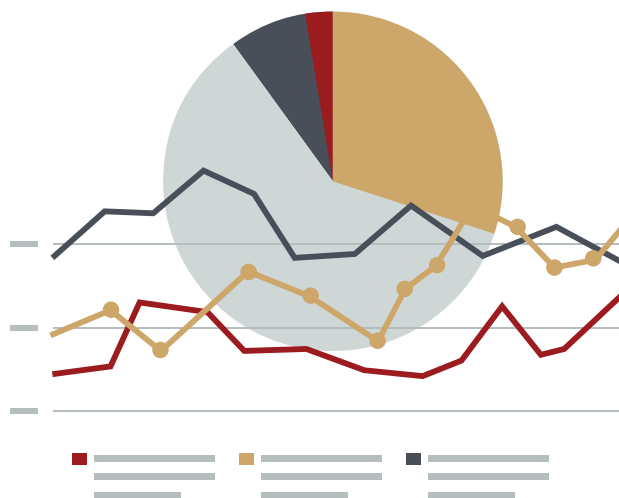

63

wydarzenia protokolarne

2

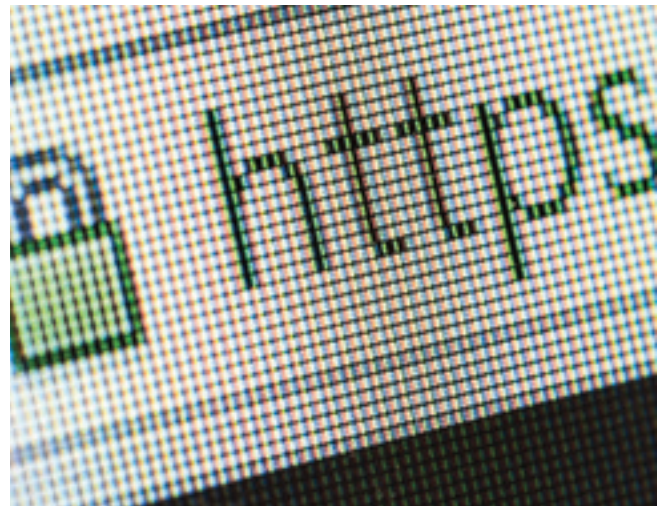
DZIAŁALNOŚĆ SĄDOWA

A. POWRÓT DO NAJWAŻNIEJSZYCH WYROKÓW Z TEGO ROKU

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

W obrębie Unii obywatelom gwarantuje się ochronę ich danych osobowych. W październiku 2015 r. Trybunał Sprawiedliwości miał okazję doprecyzować znaczenie, jakie ochronie tej przypisują Karta praw podstawowych i dyrektywa 95/46. Czy dane osobowe obywateli Unii są wystarczająco chronione w obrębie Unii i poza Unią?

Obywatel austriacki, **Maximillian Schrems**, nie życzył już sobie, by dane z jego konta Facebook były przekazywane do Stanów Zjednoczonych, gdyż uważał, że ochrona danych osobowych w tym państwie przed kontrolowaniem przez służby specjalne jest niewystarczająca. Organ nadzorczy w Irlandii (siedziba Facebooka w Europie) stał na stanowisku, że decyzja Komisji stanowiła przeszkodę do dokonania takiej weryfikacji, co skłoniło M. Schremsa do wniesienia skargi do High Court of Ireland, który z kolei zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem na temat zakresu i ważności decyzji Komisji Europejskiej. Orzekł on, że decyzja Komisji z 2000 r. jest nieważna, zgodnie z którą to decyzją poziom ochrony zapewniany przez Stany Zjednoczone jest wystarczający, aby przekazywać do tego państwa dane osobowe pochodzące z Unii. Trybunał Sprawiedliwości doszedł bowiem do wniosku, że uregulowanie amerykańskie zwane

„**Safe Harbour**” (**bezpieczna przystań**), na którym oparła się Komisja, ma zastosowanie wyłącznie do przedsiębiorstw amerykańskich, zatem nie gwarantuje ochrony przed dostępem władz amerykańskich do danych przekazywanych z państw członkowskich Unii. Uściślił ponadto, że niezależnie od istnienia decyzji Komisji do krajowych organów nadzorczych należy zbadać – na wniosek obywatela lub przedsiębiorstwa – czy państwo trzecie zapewnia odpowiedni poziom ochrony. Wobec tego irlandzki organ nadzorczy jest zobowiązany sprawdzić, czy Stany Zjednoczone zapewniają poziom ochrony zasadniczo równoważny z poziomem ochrony gwarantowanym w Unii, tak że dane dostarczane Facebookowi przez M. Schremsa jako abonenta mogą być przechowywane na serwerach znajdujących się w Stanach Zjednoczonych. (Wyrok Schrems z dnia 6 października 2015 r., C-362/14)

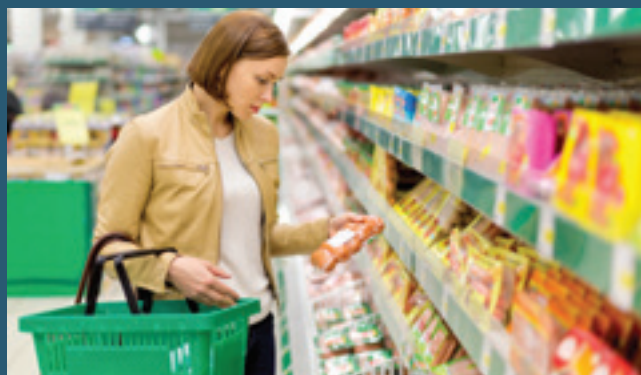
Trybunał Sprawiedliwości orzekł także, że prawo Unii stoi na przeszkodzie **przekazywaniu danych osobowych** między dwoma organami administracji publicznej danego państwa członkowskiego i ich późniejszemu przetwarzaniu, jeżeli osoba, której dane dotyczą, nie została o tym wcześniej poinformowana.

Smaranda Bara i inni obywatele rumuńscy poskarżyli się przed rumuńskim organem wymiaru sprawiedliwości na fakt, że organ administracji podatkowej przekazał informacje o dochodach zgłoszonych przez te osoby krajowej kasie ubezpieczeń zdrowotnych, która zażądała wpłaty zaległych składek na rzecz systemu ubezpieczeń zdrowotnych. Trybunał Sprawiedliwości, do którego zwrócił się sąd krajowy, orzekł, że zgodnie z dyrektywą w sprawie przetwarzania danych osobowych organ, który dysponuje danymi, musi poinformować osobę, której dane dotyczą, o ich przekazaniu innemu organowi. Prawo krajowe może wprowadzić zwolnienie z takiego obowiązku, lecz musi określać zarówno informacje, które mogą być przekazywane, jak również sposób ich przekazywania. Organ, który otrzymuje dane, musi z kolei poinformować osobę, której dane dotyczą, między innymi o celach przetwarzania danych oraz o przysługującym jej prawie wglądu do danych i ich sprostowania. (Wyrok Bara i in. z dnia 1 października 2015 r., C-201/14)

OCHRONA KONSUMENTÓW

W jakim stopniu ilustracje na opakowaniu środka spożywczego mogą wprowadzić w błąd konsumenta? Na opakowaniu herbaty owocowej ilustracje pokazywały maliny i kwiaty wanilii. W rzeczywistości, nawet jeśli wykaz składników na opakowaniu był prawidłowy, herbata nie zawierała naturalnych składników. Trybunał Sprawiedliwości przypomniał, że prawo Unii wymaga, by konsument dysponował **prawidłową, neutralną i obiektywną informacją**. W przypadku gdy etykietowanie sugeruje obecność składnika, który w rzeczywistości w produkcie nie występuje, nabywca może zostać wprowadzony w błąd, nawet jeśli sam wykaz składników jest prawidłowy. ([Wyrok Teekanne z dnia 4 czerwca 2015 r., C-195/14](#))

Trybunał Sprawiedliwości wyjaśnił także prawa konsumentów europejskich w zakresie **etykietowania wód mineralnych**. Potwierdził, że zawartość sodu wskazana na opakowaniu butelek powinna odzwierciedlać całkowitą ilość sodu we wszystkich jego postaciach (soli kuchennej i wodorowęglanu sodu). Konsument może bowiem zostać wprowadzony w błąd, jeżeli woda jest przedstawiana jako mająca niską zawartość sodu lub soli, podczas gdy jest bogata w wodorowęglan sodu. ([Wyrok Neptune Distribution z dnia 17 grudnia 2015 r., C-157/14](#))

Konsumenci są także objęci ochroną w zakresie **nabywania towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji**. Pewna Niderlandka kupiła w warsztacie samochodowym używany samochód, który zapalił się trzy miesiące później w czasie jazdy. Trybunał Sprawiedliwości potwierdził, że sąd krajowy może zastosować z własnej inicjatywy uregulowanie europejskie w tej dziedzinie, które zmniejsza między innymi ciężar dowodu spoczywający na konsumentach: brak zgodności z umową, który uwidacznia się w ciągu sześciu miesięcy od daty dostawy towaru, uznaje się za istniejący w chwili dostawy. Konsument musi udowodnić, że występuje brak zgodności, lecz nie jest zobowiązany do udowodnienia przyczyny takiego braku zgodności ani do wykazania, że za jego powstanie odpowiada sprzedawca. ([Wyrok Faber z dnia 4 czerwca 2015 r., C-497/13](#))

W zakresie **transportu lotniczego** Trybunał Sprawiedliwości ponownie uściślił zakres praw pasażerów. W przypadku gdy dla lotów startujących z lotniska na terytorium Unii elektroniczny system rezerwacji proponuje kilka tras lotu, musi on w każdej chwili wskazy-

wać ostateczną cenę ze szczegółami ceny każdego wymienionego przewozu lotniczego. Informacja ta powinna pojawiać się w odniesieniu do każdego z proponowanych lotów, a nie tylko w odniesieniu do lotu wybranego przez podróżującego. Konsument musi bowiem mieć faktycznie porównać ceny poszczególnych przewozów lotniczych. ([Wyrok Air Berlin z dnia 15 stycznia 2015 r., C-573/13](#))

Ponadto Trybunał Sprawiedliwości potwierdził, że zgodnie z rozporządzeniem europejskim przewoźnik lotniczy musi wypłacić odszkodowanie pasażerom (w wysokości od 250 do 600 euro) w przypadku odwołania ich lotu. Obowiązek ten ma zastosowanie także w przypadku nieprzewidzianych problemów technicznych samolotu, ponieważ nawet w takim przypadku przewoźnicy lotniczy są zobowiązani wypłacić odszkodowanie pasażerom. Jedynie bardzo wyjątkowe przypadki (ukryte wady produkcyjne zagrażające bezpieczeństwu lotów, działania sabotażowe lub terrorystyczne) mogą zwolnić przewoźników z ciążącego na nich obowiązku. ([Wyrok van der Lans z dnia 17 września 2015 r., C-257/14](#))

Wreszcie Trybunał Sprawiedliwości wypowiedział się w kwestii ochrony konsumentów, którzy zawarli **umowy pożyczki hipotecznej** w celu nabycia nieruchomości stanowiącej zwykłe miejsce zamieszkania. W przypadku gdy umowa zawiera postanowienie, które przewiduje niezgodne z prawem stopy procentowe odsetek, sąd krajowy może albo przeliczyć stopy procentowe odsetek, albo zaniechać stosowania tego postanowienia, jeżeli uznaje je za nieuczciwe. ([Wyrok Unicaja Banco z dnia 21 stycznia 2015 r., sprawy połączone C-482/13 i in.](#))

PRAWA I OBOWIĄZKI MIGRANTÓW

Przepisy w dziedzinie integracji obywateli państw trzecich zamieszkałych w państwach członkowskich mają między innymi na celu wspieranie spójności gospodarczej i społecznej w tych państwach. Zgodnie z prawem Unii państwa członkowskie mogą przyznać status **rezydenta długoterminowego** obywatelom państw trzecich, którzy zamieszkiwali legalnie i nieprzerwanie na ich terytorium przez okres pięciu lat poprzedzający złożenie przez nich odpowiedniego wniosku.

W Niderlandach obywatele państw trzecich są obowiązani, pod rygorem grzywny, do zdania **egzaminu z integracji obywatelskiej** w celu wykazania ich dostatecznej znajomości języka niderlandzkiego oraz wystarczającej wiedzy o społeczeństwie niderlandzkim. W odpowiedzi na pytanie zadane przez sąd niderlandzki Trybunał Sprawiedliwości oświadczył, że państwa członkowskie mogą wymagać od rezydentów długoterminowych pomyślnego złożenia takiego egzaminu. Niemniej szczegółowe zasady stosowania tego obowiązku (na przykład wysokość kosztów zapisu na egzamin) nie mogą zagrażać realizacji celu spójności społecznej, który przyświeca prawu Unii. (Wyrok P i S z dnia 4 czerwca 2015 r., C-579/13)

Ponadto dyrektywa europejska stanowi, że obywatel państwa trzeciego zamieszkały legalnie w jednym z państw członkowskich może pod pewnymi warunkami skorzystać z prawa do **łączenia rodzin**. Członkowie jego rodziny, którzy chcą do niego dołączyć, mogą na przykład być obowiązani do zdania egzaminu z integracji obywatelskiej. Trybunał Sprawiedliwości, do którego zwrócił się sąd niderlandzki z pytaniem o zgodność tego egzaminu z dyrektywą w sprawie łączenia rodzin, po raz kolejny potwierdził, że państwa członkowskie mogą wymagać, by obywatele państw trzecich zdali egzamin z integracji obywatelskiej przed połączeniem rodziny.

Niemniej należy wziąć pod uwagę szczególną sytuację danej osoby, która nie jest w stanie stawić się na egzaminie lub go zdać (na przykład z powodu wieku lub stanu zdrowia), w celu zwolnienia jej z tego obowiązku. (Wyrok K i A z dnia 9 lipca 2015 r., C-153/14)

Prawo Unii przewiduje także przepisy mające zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich, które regulują umieszczanie w ośrodku detencyjnym i wydalenie obywateli państw trzecich przebywających nielegalnie na terytorium państwa członkowskiego.

Włoski sąd karny zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem dotyczącym tzw. „dyrektywy w sprawie powrotów”. Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że państwo członkowskie może, z poszanowaniem praw podstawowych, wymierzyć **sankcje karne** (przykładowo, tak jak we Włoszech, karę pozbawienia wolności od roku do czterech lat) obywatelowi państwa trzeciego, który po powrocie do swojego państwa pochodzenia w ramach zastosowanej wobec niego procedury powrotu ponownie wjeżdża nielegalnie na terytorium państwa członkowskiego z naruszeniem zakazu wjazdu. (Wyrok Skerdjan Celaj z dnia 1 października 2015 r., C-290/14)

OCHRONA PRAW PRACOWNIKÓW

Prawo Unii ma na celu zachowanie odpowiedniej równowagi między obowiązkami zawodowymi i życiem prywatnym pracowników. A zatem przewiduje ono wiele przepisów dotyczących zasad wykonywania umów pracy, takich jak organizacja czasu pracy.

Ustalanie minimalnego wynagrodzenia nie wchodzi zasadniczo w zakres prawa Unii, lecz może ono przewidywać pewne regulaty podyktowane względami społecznymi i konkurencyjnymi.

Co do zasady tygodniowy wymiar czasu pracy nie może przekraczać 48 godzin i każdemu pracownikowi muszą przysługiwać minimalne dobowe i tygodniowe okresy odpoczynku. Komisja Europejska, która uważała, że Grecja i Irlandia nie przestrzegały tych reguł, wniosła sprawę do Trybunału Sprawiedliwości, zaś on stwierdził, że Grecja rzeczywiście naruszyła prawo Unii, gdyż w odniesieniu do wykonywania zawodu lekarza nie ustalono ani maksymalnego 48-godzinnego **tygodniowego wymiaru czasu pracy**, ani **minimalnego okresu** dobowego i tygodniowego **odpoczynku**.

Natomiast Komisji nie udało się wykazać uchybienia Irlandii w odniesieniu do warunków pracy lekarzy szpitalnych robiących specjalizację. (Wyrok Komisja/Irlandia z dnia 9 lipca 2015 r., C-87/14 oraz wyrok Komisja/Grecja z dnia 23 grudnia 2015 r., C-180/14)

W odpowiedzi na pytanie zadane przez sąd hiszpański Trybunał Sprawiedliwości wyjaśnił, że czas poświęcany na **przejazdy** przez

pracowników technicznych zajmujących się instalacją i obsługą, którzy nie mają stałego lub zwykłego miejsca pracy, między miejscem ich zamieszkania a miejscem obsługiwanego pierwszego i ostatniego klienta w ciągu dnia stanowi czas pracy. A zatem godziny, które ci pracownicy techniczni – niekiedy zobowiązani do wykonywania pracy w miejscach położonych ponad 100 km od ich miejsca zamieszkania – muszą spędzać w swoim pojeździe na przejazdach, nie mogą być traktowane przez ich pracodawców jako godziny odpoczynku. (Wyrok Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras z dnia 10 września 2015 r., C-266/14)

Trybunał Sprawiedliwości orzekł w sprawie niemieckiej, że udzielenie zamówienia publicznego może zostać uzależnione od tego, że oferenci zobowiążą się do zapłaty pracownikom wykonującym usługi **minimalnego wynagrodzenia** obowiązującego w państwie członkowskim, w którym rozpisany został przetarg publiczny. (Wyrok RegioPost z dnia 17 listopada 2015 r., C-115/14)

OCHRONA WOLNEJ KONKURENCJI

Wolna konkurencja stanowi istotny element dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego Unii. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej czuwa nad przestrzeganiem reguł mających na celu zagwarantowanie uczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami w obrębie rynku wewnętrznego i by konsumenci mogli korzystać z towarów i usług lepszej jakości po korzystniejszych cenach.

Co roku do Trybunału Sprawiedliwości i Sądu wpływają liczne sprawy dotyczące praktyk, które utrudniają, ograniczają lub zakłócają konkurencję na rynku wewnętrznym, jak na przykład:

- ◆ pomoc państwa służąca faworyzowaniu przedsiębiorstw;
- ◆ koncentracje (przejęcie lub połączenie przedsiębiorstw, które stają się niezgodne z prawem, jeśli powodują powstanie lub wzmocnienie pozycji dominującej mogącej prowadzić do nadużyć);
- ◆ kartele (porozumienia między przedsiębiorstwami dotyczące w szczególności podziału rynku, ustalania limitów produkcji lub cen).

W 2015 r. Sąd utrzymał w mocy decyzję Komisji, w której zakazała ona koncentracji między dwiema spółkami prowadzącymi działalność w zakresie **rynków finansowych**, a mianowicie Deutsche Börse (niemieckim operatorem giełdowym) a NYSE Euronext (operatorem giełd w Nowym Jorku, Paryżu, Amsterdamie, Brukseli i Lizbonie). Planowana koncentracja mogła spowodować powstanie pozycji dominującej lub sytuacji quasi-monopolu, co byłoby szkodliwe dla innych podmiotów gospodarczych. (Wyrok Deutsche Börse/Komisja z dnia 9 marca 2015 r., T-175/12)

Trybunał Sprawiedliwości, do którego zostało wniesione odwołanie od wydanego rok wcześniej przez Sąd wyroku, który dotyczył kartelu na rynku **wyświetlaczy ciekłokrystalicznych** (ekranów LCD), utrzymał w mocy odstraszącą grzywnę w wysokości 288 mln euro nałożoną na tajwańską spółkę InnoLux. Jego zdaniem bowiem Komisja prawidłowo zdefiniowała rynek, na którym działała spółka, czyli rynek wyrobów gotowych zawierających ekrany LCD (komputery, telewizory), a nie tylko rynek ekranów. W związku z tym Trybunał Sprawiedliwości utrzymał w mocy wyrok Sądu i tym samym decyzję Komisji. (Wyrok InnoLux/Komisja z dnia 9 lipca 2015 r., C-231/14 P)

Wreszcie Sąd stwierdził nieważność decyzji Komisji, w której nałożyła ona na liczne spółki lotnicze grzywny w łącznej wysokości około 790 mln euro za ich uczestnictwo w kartelu na rynku **towarowego transportu lotniczego**. Zachowania antykonkurencyjne dotyczyły nałożenia „dopłaty paliwowej” i „dopłaty z tytułu bezpieczeństwa” (wprowadzonej w celu sprostania kosztom środków bezpieczeństwa ustanowionych po atakach terrorystycznych z dnia 11 września 2001 r.). Sąd uchylił te grzywny, stwierdziwszy, że decyzja Komisji zawierała wewnętrzne sprzeczności, które naruszały prawo do obrony przysługujące spółkom lotniczym. (Wyroki Air Canada i in./Komisja z dnia 16 grudnia 2015 r., T-9/11 i in.)

POLITYKA ZAGRANICZNA I ŚRODKI OGRANICZAJĄCE

„Środki ograniczające” stanowią instrument polityki zagranicznej, za którego pomocą Unia zmierza do spowodowania zmiany polityki lub zachowania przez państwo trzecie. Środki ograniczające mogą przybrać formę embarga na broń, zamrożenia aktywów, zakazu wjazdu na terytorium UE lub tranzytu przez UE, zakazu przywozu lub wywozu itd. Mogą być one wymierzone przeciwko rządóm, spółkom, osobóm fizycznym, a także grupóm lub organizacjom (na przykład grupóm terrorystycznym).

Trybunał Sprawiedliwości i Sąd rozstrzygały już w wielu sprawach dotyczących sankcji nałożonych na organizacje i osoby z różnych państw, takich jak Afganistan, Białoruś, Wybrzeże Kości Słoniowej, Egipt, Iran, Libia, Rosja, Syria, Tunezja, Ukraina czy też Zimbabwe.

Sąd orzekł, że Rada może domniemywać, iż osoba jest powiązana z przywódcami państwa trzeciego wyłącznie z powodu związków rodzinnych, jakie utrzymuje z tymi przywódcami. W związku z tym Sąd potwierdził zgodność z prawem środków ograniczających przyjętych wobec **Mohammada Makhloufa**, wujka prezydenta Syrii **Bachara Al Assada**. (Wyrok Makhlouf/Rada z dnia 21 stycznia 2015, T-509/11)

Natomiast Sąd uznał, że Rada nie może zamrozić środków finansowych osoby bez dokładnego wskazania zarzucanych jej czynów i odpowiedzialności za nie. A zatem Rada nie mogła uznać **Andrija Portnowa** (byłego doradcy byłego prezydenta Ukrainy Wiktora Janukowycza) za odpowiedzialnego za defraudację funduszy na Ukrainie wyłącznie na tej podstawie, że jest on objęty dochodzeniem wstępnym w tym państwie. (Wyrok Portnow/Rada z dnia 26 października 2015 r., T-290/14)

Tak samo Sąd stwierdził nieważność większości aktów przewidujących zamrożenie środków finansowych białoruskiego klubu piłkarskiego **Dynamo Mińsk**, ponieważ Rada nie wykazała, że właściciele tego klubu wspierają reżim prezydenta Białorusi Łukaszenki lub że czerpią z niego korzyści. (Wyroki FC Dynamo-Minsk/Rada z dnia 6 października 2015 r., T-275/12 i T-276/12)

STREFA EURO I KRYZYS

Aby położyć kres spekulacjom długami wielu państw członkowskich w związku z kryzysem w strefie euro, Europejski Bank Centralny (EBC) postanowił ustanowić w 2012 r. nowy mechanizm finansowy, obiecując, że będzie skupować bez ograniczeń „obligacje skarbowe” wyemitowane przez Skarb Państwa danego państwa członkowskiego w przypadku wyjątkowych zakłóceń polityki pieniężnej (mechanizm **bezwartunkowych transakcji monetarnych** lub OMT). EBC zamierzał w ten sposób zapobiec nadmieremu wzrostowi oprocentowania wymaganego przez rynek w celu sfinansowania długów państw członkowskich osłabionych wskutek pogorszenia się ich sytuacji gospodarczej (takich jak Grecja, Hiszpania i Portugalia). Zdaniem EBC samo ogłoszenie tego programu wystarczyło do uzyskania pożądanego efektu (mianowicie program nigdy nie został konkretnie wprowadzony w życie).

Niemiecki federalny trybunał konstytucyjny, do którego wniosły skargę osoby prywatne sprzeciwiające się temu programowi, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy program OMT EBC jest zgodny z prawem Unii.

Trybunał oświadczył, że EBC był rzeczywiście uprawniony do przyjęcia takiego programu, ponieważ wchodzi on w zakres jednolitej polityki pieniężnej, jaką EBC ma zapewniać w celu utrzymania stabilności cen. Ponadto EBC nie naruszył przewidzianego w prawie Unii zakazu bezpośredniego finansowania długów państwowych. O ile bowiem prawo Unii zakazuje EBC udzielania jakiegokolwiek pomocy finansowej państwu członkowskiemu, o tyle nie wyklucza ono możliwości nabycia przez EBC od wierzycieli danego państwa członkowskiego papierów wartościowych wyemitowanych przez to państwo. (Wyrok Gauweiler i in. z dnia 16 czerwca 2015 r., C-62/14)

B. KLUCZOWE DANE LICZBOWE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI SĄDOWEJ

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI

Do Trybunału Sprawiedliwości mogą być przede wszystkim wnoszone:

- ◆ **wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym**, w sytuacji gdy sąd krajowy ma wątpliwości co do wykładni aktu prawnego wydanego przez Unię lub co do jego ważności. Sąd krajowy zawieszając postępowanie, który się przed nim toczy, i zwraca się z pytaniami prejudycjalnymi do Trybunału Sprawiedliwości, który orzeka w przedmiocie wykładni, jaką należy nadać danym przepisom, lub w przedmiocie ich ważności. Po tym, jak Trybunał Sprawiedliwości wyjaśni w swoim orzeczeniu sporne kwestie, sąd krajowy może rozstrzygnąć zawisły przed nim spór. W sprawach wymagających udzielenia odpowiedzi w bardzo krótkim terminie (na przykład w zakresie azylu, kontroli granic, porwania dzieci itd.) przewidziany jest pilny tryb prejudycjalny;
- ◆ **odwołania** skierowane przeciwko orzeczeniom wydanym przez Sąd, stanowiące środki odwoławcze, w ramach których Trybunał Sprawiedliwości może uchylić orzeczenie Sądu;
- ◆ **skargi bezpośrednie**, które mają głównie na celu:
 - uzyskanie stwierdzenia nieważności aktu prawa Unii („skarga o stwierdzenie nieważności”) lub
 - stwierdzenie naruszenia prawa Unii przez państwo członkowskie („skarga o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom”). Jeżeli państwo członkowskie nie zastosuje się do wyroku, w którym stwierdzono uchybienie zobowiązaniom, druga skarga, zwana **skargą o „stwierdzenie podwójnego uchybienia zobowiązaniom”**, może prowadzić do nałożenia na nie przez Trybunał sankcji pieniężnej;
- ◆ wniosek o wydanie **opinii** na temat zgodności z traktatami umowy, którą Unia zamierza zawrzeć z państwem trzecim lub z organizacją międzynarodową. Wniosek ten może zostać złożony przez państwo członkowskie lub przez instytucję europejską (Parlament, Radę lub Komisję).

713

Sprawy wniesione

436

w tym
4 w pilnym
trybie
prejudycjalnym

Postępowania prejudycjalne

Główne państwa członkowskie, z których pochodziły wnioski:

Niemcy:	79
Włochy:	47
Niderlandy:	40
Hiszpania:	36
Belgia:	32

48

Skargi
bezpośrednie

w tym

34 skargi o stwierdzenie uchybienia
zobowiązaniom i

3 skargi o „stwierdzenie podwójnego
uchybień zobowiązaniom”

215

Odwołania
od orzeczeń
Sądu

3

Opinie

 616 Sprawy rozstrzygnięte	404 Postępowania prejudycjalne	
	70 Skargi bezpośrednie	w tym 26 uchybień zobowiązaniom stwierdzonych przeciwko 13 państwom członkowskim
	134 Odwołania od orzeczeń Sądu w tym 25 doprowadziło do uchylenia orzeczenia wydanego przez Sąd	w tym 3 skargi o „stwierdzenie podwójnego uchybienia zobowiązaniom”
	1 Opinia	Średni czas trwania postępowań 15,6 miesiąca Postępowania w pilnym trybie prejudycjalnym: 1,9 miesiąca

Główne dziedziny będące przedmiotem postępowań:

Konkurencja i pomoc państwa		49
Ochrona konsumenta		29
Podatki		55
Prawo socjalne		44
Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości		49
Rolnictwo		20
Środowisko naturalne		27
Swobody przepływu i przedsiębiorczości oraz rynek wewnętrzny		74
Własność intelektualna i przemysłowa		51

SĄD

Sąd orzeka w przedmiocie skarg wniesionych przez osoby i spółki na akty Unii, których są one adresatami lub które dotyczą ich bezpośrednio i indywidualnie, jak również w przedmiocie skarg wniesionych przez państwa członkowskie. Rozpoznawane przez niego sprawy są głównie natury gospodarczej: konkurencja i pomoc państwa, handlowe środki ochronne, znaki towarowe Unii Europejskiej. Od wyroków Sądu przysługuje odwołanie, ograniczone do kwestii prawnych, do Trybunału Sprawiedliwości.

831

Sprawy wniesione

382

Skargi
bezpośrednie

Podział ze względu na rodzaj
skarżących:

- 342** Sprawy wniesione przez jednostki
- 39** Sprawy wniesione przez państwa członkowskie
- 1** Sprawa wniesiona przez instytucje

302

Skargi dotyczące
własności
intelektualnej
i przemysłowej

36

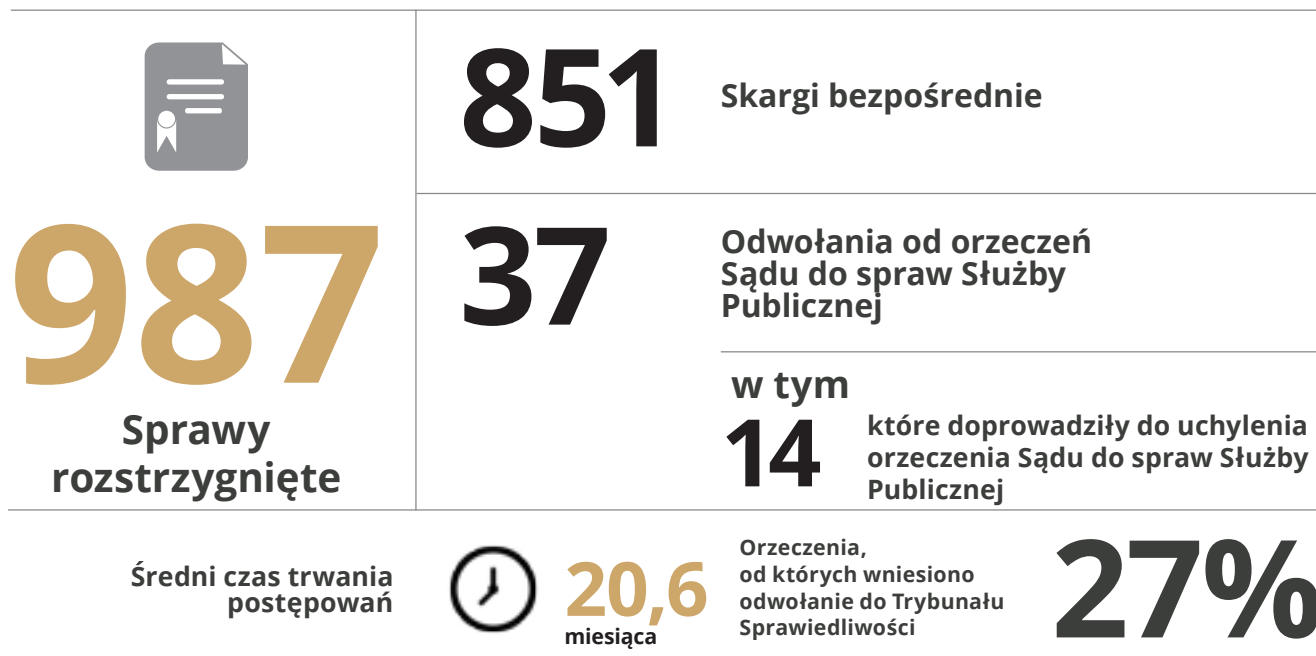
Odwołania
od orzeczeń Sądu
do spraw Służby
Publicznej

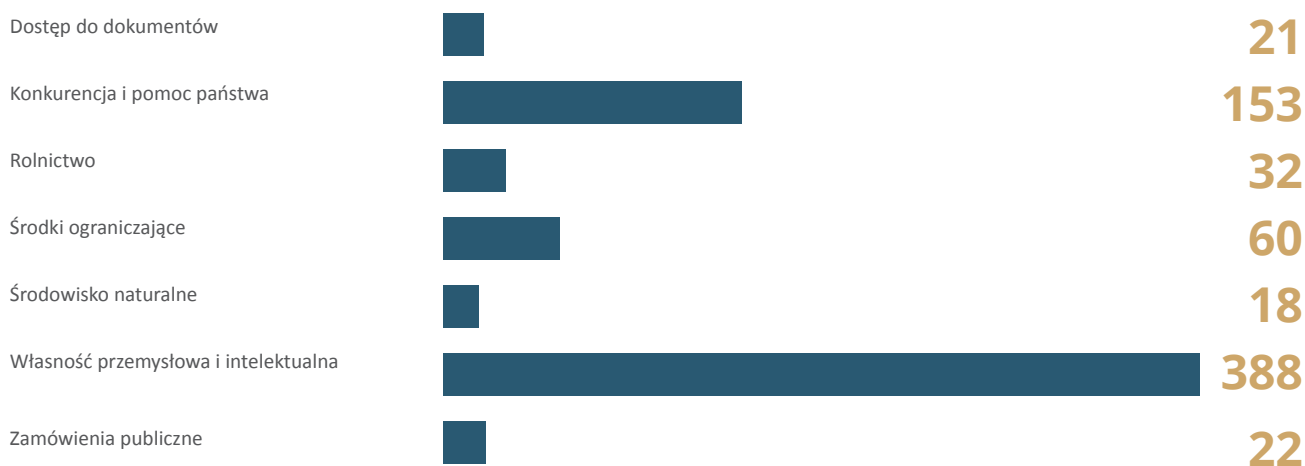
Wnioski
o przyznanie
pomocy prawnej

67

Strona, która nie jest w stanie ponieść kosztów postępowania, może skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej.

Główne dziedziny będące przedmiotem postępowań:

SĄD DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ

Zadanie Sądu do spraw Służby Publicznej polega na rozstrzygnięciu sporów między instytucjami Unii Europejskiej a ich personelem (około 40 tys. osób we wszystkich instytucjach i agencjach Unii łącznie). Spory te dotyczą głównie stosunków pracy w ścisłym znaczeniu oraz systemu zabezpieczenia społecznego.

167

Sprawy wniesione

152

Sprawy rozstrzygnięte

w tym

14

spraw rozstrzygniętych
ugodowo,

czyli ponad

9%

12,1

miesiąca

Średni czas trwania postępowania

Orzeczenia, od których
wniesiono odwołanie do Sądu

28%

3

ROK
OTWARTOŚCI I WYMIANY

A. WAŻNE WYDARZENIA

Dialog, jaki Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej utrzymuje z sądami krajowymi i obywatelami europejskimi, nie ogranicza się do postępowań sądowych, lecz wzbogacają go każdego roku liczne wymiany.

W tym względzie 2015 r. był rokiem bogatym w spotkania i w dyskusje, które przyczyniają się do rozpowszechniania prawa i orzecznictwa Unii, jak również do ich zrozumienia.

17 kwietnia

Finał „European Law Moot Court Competition”

European Law Moot Court Competition, organizowany od niemal 30 lat przez *European Law Moot Court Society*, jest konkursem polegającym na symulacji rozprawy, którego celem jest promowanie znajomości prawa Unii wśród studentów prawa. Finał tego konkursu, uważanego za **jeden z najbardziej prestiżowych konkursów na świecie**, odbywa się co roku w Trybunale, w którym zespoły składające się ze studentów pochodzących z wszystkich państw członkowskich Unii, ale także ze Stanów Zjednoczonych, rywalizują ze sobą podczas wystąpień sądowych, które toczą się przed jury składającym się z członków Trybunału Sprawiedliwości, Sądu i Sądu do spraw Służby Publicznej.

9 maja

Dzień „otwartych drzwi” w Trybunale

Z okazji Dnia Europy, świętowanego 9 maja we wszystkich państwach członkowskich w celu upamiętnienia przemówienia wygłoszonego przez francuskiego ministra Roberta Schumana w dniu 9 maja 1950 r., Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zorganizował dzień „otwartych drzwi”. Pozwala on obywatelom zapoznać się z instytucją, jej zadaniami i jej funkcjonowaniem, ale także z jego gmachem czy też z wypożyczonymi przez państwa członkowskie dziełami sztuki, które są wyrazem europejskich tradycji artystycznych i kulturalnych. Trybunał przyciągnął aż **3791 osób zwiedzających**, co stanowi rekord frekwencji bez precedensu.

8 czerwca

Symposium zorganizowane z okazji wręczenia *liber amicorum* V. Skourisowi

Symposium na temat „Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej za kadencji Prezesa Vassiliosa Skourisa” zostało zorganizowane z okazji wręczenia *liber amicorum* V. Skourisowi, który sprawował przez dwanaście lat prezesurę instytucji. Z tej okazji wielu prezesów i byłych prezesów sądów najwyższych państw członkowskich, jak również wysokich przedstawicieli instytucji europejskich wypowiedziało się – pod przewodnictwem Jean-Marca Sauvégo, wiceprezesa francuskiej Rady Stanu – na temat znaczenia orzecznictwa Trybunału dla **zachowania państwa prawa i jednolitości prawa Unii**.

Od 28 do 30 czerwca

Forum sędziów

159 sędziów z różnych sądów państw członkowskich uczestniczyło w Forum, w trakcie którego europejscy i krajowi sędziowie wymienili się swoimi poglądami na temat różnych kwestii istotnych z punktu widzenia prawa Unii. To coroczne wydarzenie ma na celu wzmocnienie dialogu sądowego, jaki Trybunał prowadzi z sędziami krajowymi, w szczególności w ramach wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, ale także wspieranie rozpowszechniania i jednolitego stosowania prawa Unii, ponieważ sędziowie krajowi jako pierwsi stosują te przepisy do sporów, które muszą rozstrzygnąć.

9 grudnia

Ceremonia oficjalnego otwarcia archiwów historycznych Trybunału

Oficjalna ceremonia odbyła się z okazji przekazania przez Trybunał jego archiwów historycznych Europejskiemu Instytutowi Uniwersyteckiemu we Florencji. Archiwa te, na które składają się dokumenty sądowe i administracyjne instytucji pochodzące sprzed ponad 30 lat, jak na przykład pierwsze przejmowanie jego pierwszego prezesa lub rejestracja jego pierwszego pisma procesowego, opowiadają zatem o rozwoju instytucji. W dniu ceremonii **3539 akt** zostało już wysłanych do Florencji, czyli 112 metrów bieżących przedstawiających historię konstrukcji europejskiej ujętej w jej sądowym wymiarze.

Wizyty oficjalne w Trybunale

Trybunał miał zaszczyt gościć różne wybitne osobistości z państw członkowskich w roku 2015. I tak, Jego Królewska Wysokość **Wielki Książę Luksemburga** złożył wizytę w Trybunale w październiku z okazji wystawy *Magna Carta*. Także premier Słowenii Miro Cerar, minister sprawiedliwości Danii Martin Lidegaard, minister spraw zagranicznych Portugalii Rui Chancelle de Machete oraz przewodnicząca włoskiej Izby Deputowanych Laura Boldrini spotkali członków instytucji podczas różnych oficjalnych wizyt w Luksemburgu, przedłużając tym samym dialog sądowy, jaki istnieje między Trybunałem a sądami państw członkowskich w ramach wymiany instytucjonalnej.

B. KLUCZOWE LICZBY

Stały dialog z przedstawicielami zawodów prawniczych

- Utrzymywanie dialogu sądowego z sędziami krajowymi

1627

**sędziów uczestniczyło
w seminariach
organizowanych przez
Trybunał**

- przyjęcie sędziów krajowych w ramach corocznego Forum sędziów lub w ramach stażu trwającego od 6 do 10 miesięcy w gabinecie członka
- seminaria organizowane przez Trybunał
- interwencje skierowane do sędziów krajowych w ramach stowarzyszeń lub europejskich sieci sądowych
- uczestnictwo w uroczystych spotkaniach najwyższych sądów krajowych oraz spotkania z prezesami lub wiceprezesami najwyższych sądów europejskich

- Wspieranie stosowania i zrozumienia prawa Unii przez osoby wykonujące zawody prawnicze

597

grup odwiedzających

- interwencje skierowane do adwokatów/radców prawnych lub pełnomocników rządów państw członkowskich
- interwencje skierowane do świata akademickiego

w tym

216

grup osób wykonujących zawody prawnicze

252

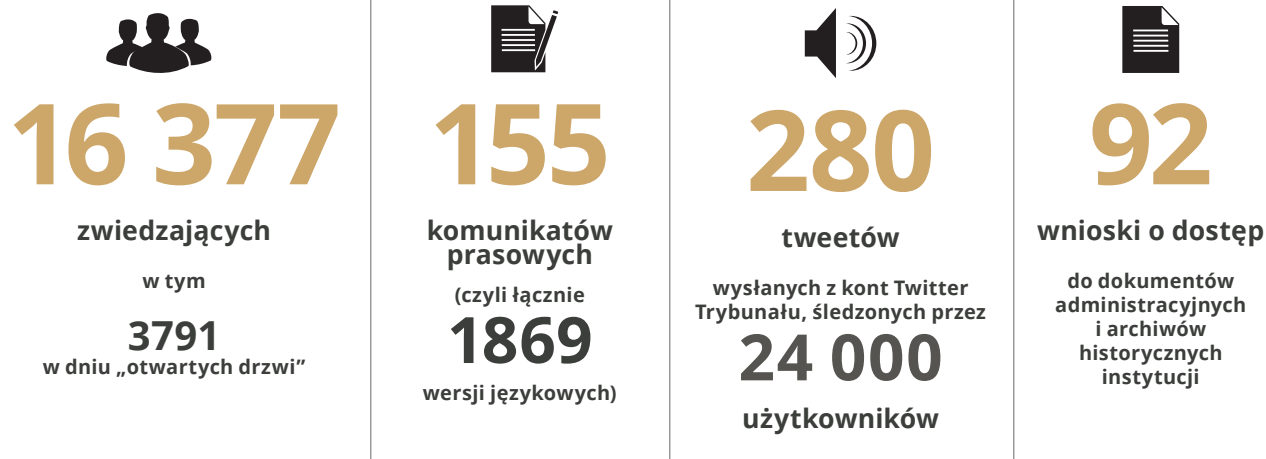
**stażystów
prawnicy przyjęci w ramach
ich studiów**

1583

**użytkowników zewnętrznych
studenci, badacze, profesory, którzy
skorzystali ze zbiorów bibliotecznych
instytucji**

Wzmocniony dialog z obywatelami europejskimi

Okolo

20 000 wniosków miesięcznie o udzielenie informacji

Regularny oficjalny i instytucjonalny dialog

4

ADMINISTRACJA W SŁUŻBIE SPRAWIEDLIWOŚCI

A. SPRAWNA, NOWOCZESNA I WIELOJĘZyczna ADMINISTRACJA

Sekretarz Trybunału Sprawiedliwości, sekretarz generalny instytucji, kieruje służbami administracyjnymi z upoważnienia prezesa. Po upływie szczególnie produktywnego roku podkreśla on zaangażowanie służb wspierających działalność sądowniczą.

Wyjątkowe tempo działalności sądowniczej Trybunału w 2015 r. przełożyło się także na wysoki wzrost wydajności służb. Aby osiągnąć te wyniki, instytucja nieustannie sięga po wszelkie środki, które pozwalają jej jak najlepiej przestrzegać najważniejszych celów, jakimi są jakość i szybkość rozpoznawania spraw.

W związku ze wzrostem działalności sądowniczej, z jednej strony, i ze spoczywającym na każdej instytucji europejskiej zobowiązaniem do redukcji o 5% jej personelu w okresie 2013–2017, nałożonym na nią przez organy budżetowe Unii, z drugiej strony, Trybunał postanowił chronić swoją podstawową działalność, wzmacniając poszczególne sądy. Rozwój ten zasługuje na podkreślenie w chwili, gdy służby muszą sprostać wyzwaniom związanym między innymi ze zwiększeniem liczby sędziów Sądu, które zostało zatwierdzone przez dwie gałęzie władzy prawodawczej (Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej).

Jak świadczą o tym liczne przykłady przedstawione w niniejszej panoramie, służby instytucji uczestniczą w pełni w moderniza-

cji metod pracy, między innymi na rzecz stron, które korzystają z możliwości oferowanych przez nowe sposoby elektronicznego przekazywania dokumentów procesowych (e-Curia). Ta modernizacja znajduje także zastosowanie we wprowadzaniu w życie sposobów zarządzania sprzyjających równouprawnieniu płci lub w angażowaniu całego personelu na rzecz środowiska naturalnego. Wreszcie przemyślane zarządzanie wielojęzycznością sprawia, że Trybunał jest w stanie rozpoznać sprawę bez względu na język urzędowy Unii, w którym została ona wniesiona, a następnie zapewnić rozpowszechnienie swojego orzecznictwa we wszystkich językach urzędowych.

Roczne sprawozdanie dotyczące zarządzania instytucją, które jest sporządzane zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do instytucji europejskich i które jest publikowane na stronie internetowej Trybunału, dostarcza wiele innych przykładów zaangażowania personelu i służb w efektywne i dynamiczne wykonywanie zadań powierzonych instytucji na podstawie traktatów.

Alfredo Calot Escobar
Sekretarz

Przemyślane zarządzanie wielojęzycznością sprawia, że Trybunał jest w stanie rozpoznać sprawę bez względu na język urzędowy Unii, w którym została ona wniesiona, a następnie zapewnić rozpowszechnienie swojego orzecznictwa we wszystkich językach urzędowych.

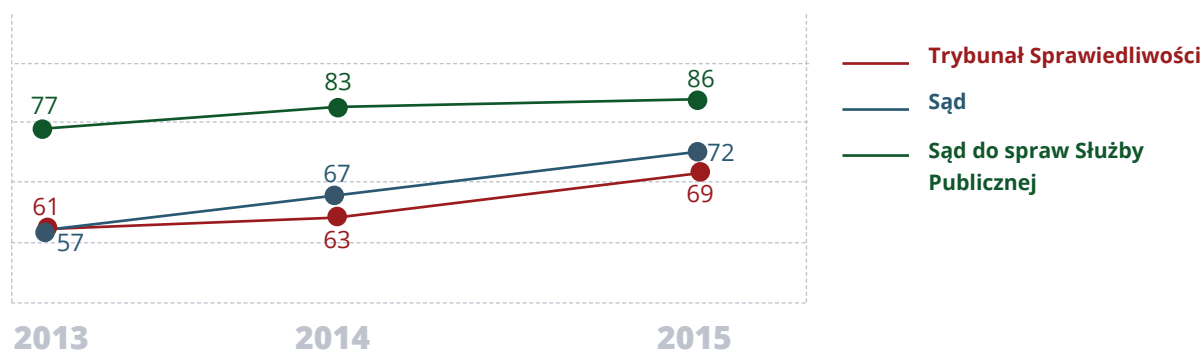

B. LICZBY I PROJEKTY

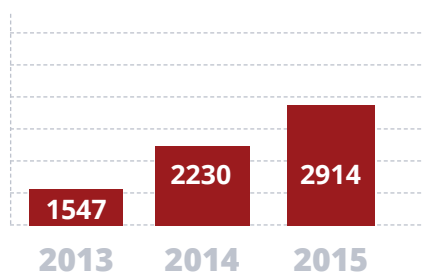
Dematerializacja na potrzeby działalności sądowniczej

Od 2011 r. kontakt między sekretariatami sądów i stronami postępowania odbywa się za pośrednictwem aplikacji informatycznej zwanej „e-Curia”, która została specjalnie stworzona przez służby instytucji w celu umożliwienia bezpiecznego składania i przekazywania dokumentów procesowych drogą elektroniczną. Jako że aplikacja ta cieszy się rosnącym powodzeniem wśród przedstawicieli stron i państw członkowskich, nowa wersja e-Curia jest w trakcie opracowywania, aby zagwarantować jednostkom i sądom Unii coraz bardziej wydajną i sprawną usługę.

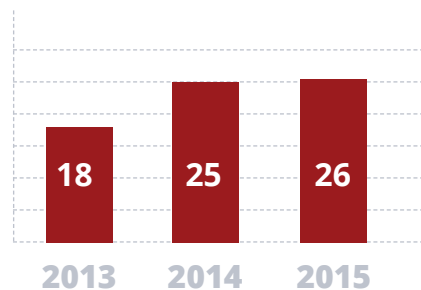
Procent pism procesowych złożonych za pośrednictwem e-Curia

Liczba kont dostępu do aplikacji e-Curia

Liczba państw członkowskich korzystających z aplikacji e-Curia

Institucja działająca na rzecz równouprawnienia mężczyzn/kobiet

2122

urzędników i innych pracowników
na dzień 31 grudnia 2015 r.

Reprezentacja kobiet

53%

stanowisk administratorów

1287
61%

835
39%

Z punktu widzenia reprezentacji kobiet na stanowiskach kierowniczych w obrębie administracji Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej mieści się w wyższej średniej instytucji europejskich. Niemniej w 2015 r. zainicjowano refleksje z wszystkimi kobietami pełniącymi funkcje kierownicze, aby ustalić środki mogące zachęcić kobiety do ubiegania się o stanowiska menadżerskie i aby zwiększyć w trwały sposób ich reprezentację na wszystkich szczeblach hierarchicznych.

35%

stanowisk kierowniczych
(średniego i wyższego szczebla)

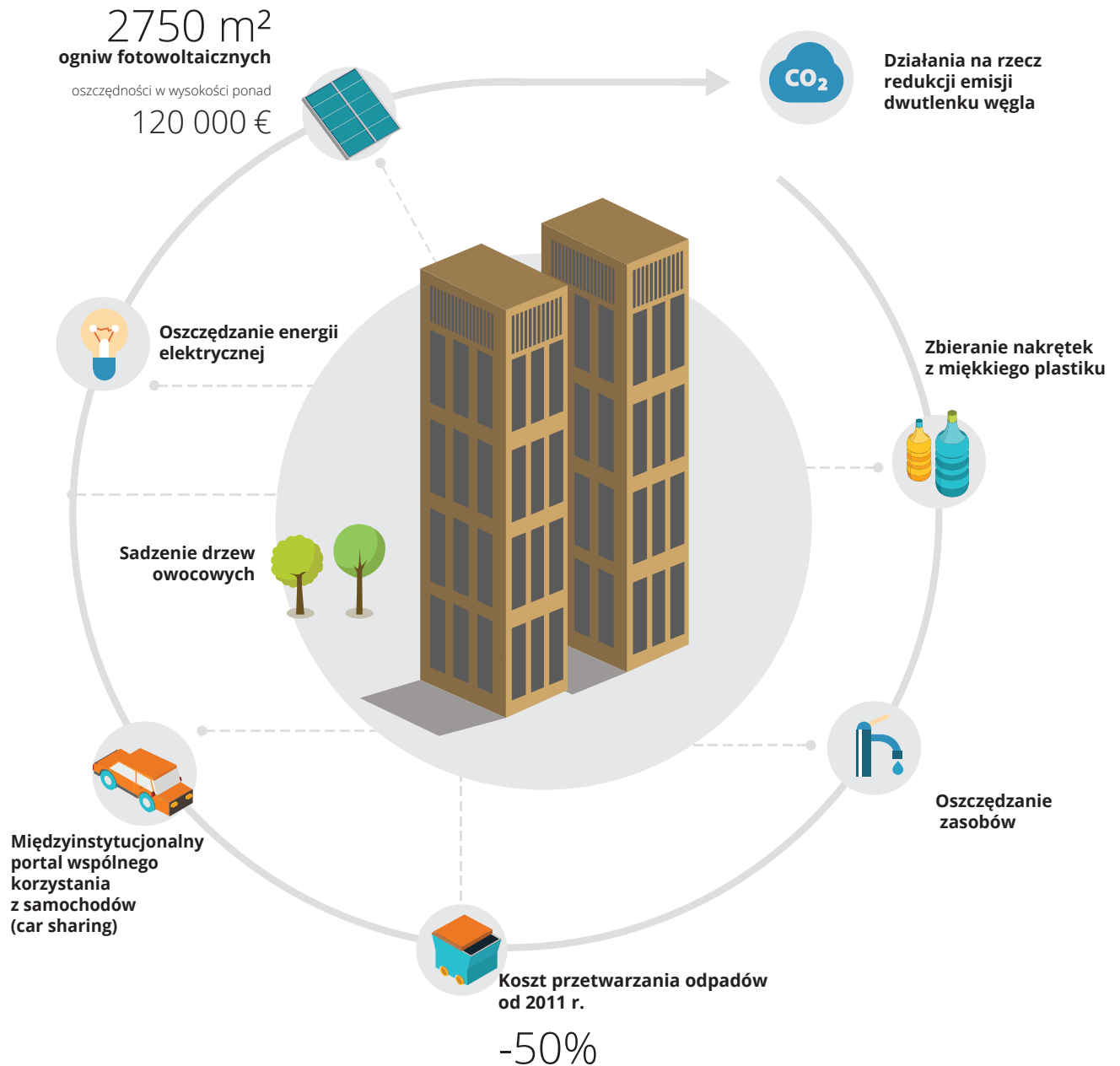

Silne zaangażowanie na rzecz środowiska naturalnego

Od wielu lat Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej prowadzi ambitną politykę w dziedzinie środowiska, której celem jest spełnienie najbardziej wymagających norm w zakresie trwałego rozwoju i ochrony środowiska naturalnego.

Instytucja zaangażowała się także w postępowanie, które umożliwi jej uzyskanie rejestracji w EMAS (Eco-Management and Audit Scheme).

Ów system ek zarządzania został stworzony w 1993 r. w drodze rozporządzenia europejskiego, które przyznaje organizacjom spełniającym surowe warunki prawo do uzyskania rejestracji potwierdzającej ich efekty działalności środowiskowej. W tym celu Trybunał wypracował prawdziwą politykę w dziedzinie środowiska, która pozwala mu już teraz ocenić efekty jego zaangażowania wobec środowiska naturalnego.

Przemysłane zarządzanie wielojęzycznością

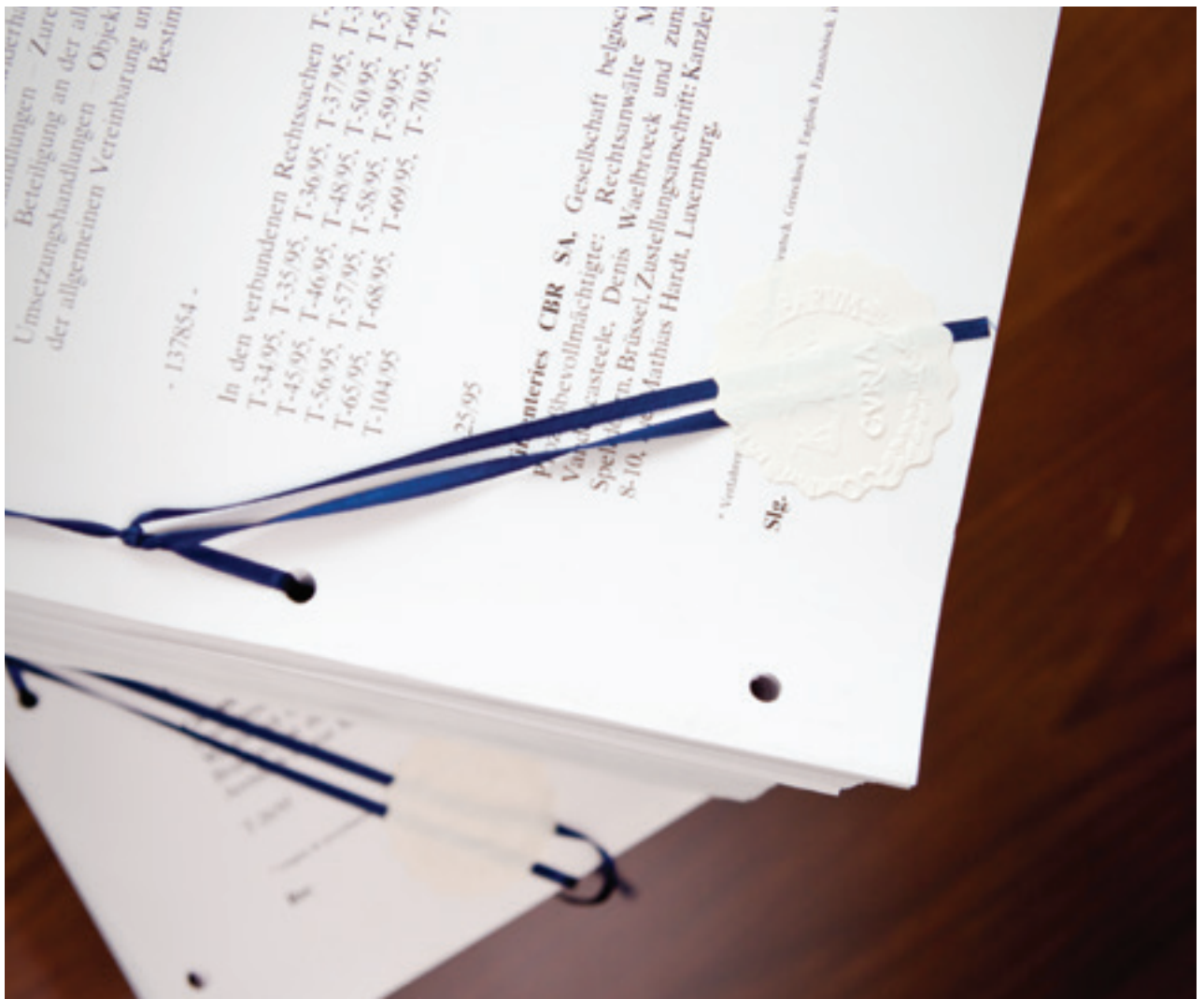
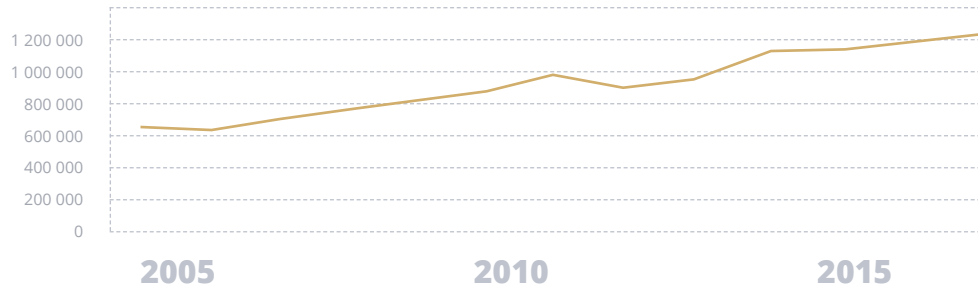
Będąc wielojęzyczną instytucją sądowniczą, Trybunał musi być w stanie rozpoznać sprawę bez względu na język urzędowy Unii, w którym została ona wniesiona, a następnie zapewnić rozpowszechnienie swojego orzecznictwa we wszystkich językach urzędowych.

Wobec zwiększenia się liczby języków urzędowych (z 11 do 24 w ciągu 10 lat), rygorystycznej kontroli środków budżetowych przydzielanych instytucji oraz ze względu na nieustanny wzrost liczby spraw wnoszonych do sądów wchodzących w skład tej instytucji (+50% w ciągu 10 lat) zachowanie wielojęzyczności wymaga racjonalnego i pragmatycznego zarządzania. Trybunał przyjął liczne wewnętrzne środki oszczędnościowe w celu ograniczenia nakładu pracy służb językowych, ale także korzysta z nowych technologii, aby zyskać na wydajności i szybkości.

Służby językowe w kilku cyfrach

	75 tłumaczy konferencyjnych obsługujących rozprawy i spotkania	625 „prawników lingwistów” do tłumaczenia dokumentów pisemnych
24 potencjalne języki postępowań	 23 wydziały językowe	
552 możliwe kombinacje językowe	 1 115 000 stron przetłumaczonych w 2015 r. przez służbę tłumaczeń Zmniejszenie potrzeb tłumaczeniowych w 2015 r. (wewnętrzne środki oszczędnościowe): 482 000 stron	

Ewolucja liczby stron do przetłumaczenia

5

SPOJRZENIE W PRZYSZŁOŚĆ: **REFORMA STRUKTURY SĄDOWNICZEJ**

Prawodawca Unii przyjął w dniu 16 grudnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie reformy struktury sędowniczej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Reforma ta ma na celu zaspokojenie natychmiastowych potrzeb Sądu – w którego skład wchodziło 28 sędziów w 2015 r. – oraz zmierza do wzmocnienia w trwały sposób wydajności europejskiego systemu sędowniczego jako całości.

Reforma ma zostać przeprowadzona w trzech etapach:

56
sędziów
w Sądzie
2 sędziów z każdego
państwa
członkowskiego

- ◆ pierwsze zwiększenie składu Sądu o 12 sędziów, które nastąpiło częściowo w kwietniu 2016 r.;
- ◆ we wrześniu 2016 r., czyli podczas następnego częściowego odnowienia składu Sądu, liczba sędziów zwiększy się o 7 poprzez włączenie Sądu do spraw Służby Publicznej do Sądu. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej będzie się już zatem składał tylko z dwóch sądów (Trybunału Sprawiedliwości i Sądu);
- ◆ jesienią 2019 r., podczas kolejnego odnowienia składu Sądu, liczba sędziów ulegnie ostatecznie powiększeniu o 9, tak że w sumie będzie 56 sędziów; sąd będzie zatem dysponował 2 sędziami z każdego państwa członkowskiego. Rządy państw członkowskich są proszone o wyznaczenie tych sędziów z uwzględnieniem znaczenia równości między mężczyznami i kobietami.

Dzięki podwojeniu liczby sędziów Sądu w drodze trzyetapowego procesu rozłożonego w czasie do 2019 r. sąd ten będzie w stanie sprostać rosnącej liczbie spraw oraz wypełniać swoją misję w służbie podlegających jego jurysdykcji podmiotów europejskich, przy jednoczesnej realizacji celów w zakresie jakości, skuteczności i szybkości wymiaru sprawiedliwości.

Reformie towarzyszyło opracowanie nowego regulaminu postępowania przed Sądem, który wszedł w życie w dniu 1 lipca 2015 r. i który wzmocnił zdolność Sądu do rozpoznawania spraw w rozsądnym terminie i z poszanowaniem wymogów rzetelnego procesu sądowego.

6

ŚLEDZENIE AKTUALNOŚCI DOTYCZĄCYCH **INSTYTUCJI**

Przejdź do portalu wyszukiwarki orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, Sądu i Sądu do spraw Służby Publicznej za pośrednictwem strony Curia:

curia.europa.eu

Śledź aktualności orzecznicze i instytucjonalne:

- czytając **komunikaty prasowe** pod adresem: curia.europa.eu/jcms/pressrelease
- dokonując subskrypcji **kanałów RSS** Trybunału: curia.europa.eu/jcms/RSS
- śledząc **konto Twitter** instytucji: [@CourUEpresse](https://twitter.com/CourUEpresse) lub [@EUCourtPress](https://twitter.com/EUCourtPress)
- ściągając aplikację **App CVRIA** dla smartfonów i tabletów

Aby dowiedzieć się więcej na temat działalności instytucji:

- odwiedź stronę dotyczącą **sprawozdania rocznego za rok 2015**: curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
- ściągnij sprawozdanie dotyczące **działalności sądowej**: curia.europa.eu/jcms/judicialactivitypl
- ściągnij **sprawozdanie dotyczące zarządzania**: curia.europa.eu/jcms/managementreporten

Dostęp do dokumentów instytucji:

- **archiwa historyczne**: curia.europa.eu/jcms/archive
- **dokumenty administracyjne**: curia.europa.eu/jcms/documents

Odwiedź siedzibę Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej:

Instytucja proponuje zainteresowanym specjalnie przygotowane programy wizyt z uwzględnieniem zainteresowań każdej grupy (udział w rozprawie, zwiedzanie z przewodnikiem gmachu i kolekcji sztuki, wizyta szkoleniowa):

curia.europa.eu/jcms/visits

W celu uzyskania wszelkich informacji dotyczących instytucji:

- Napisz do nas za pośrednictwem **formularza kontaktowego**: curia.europa.eu/jcms/contact

JAK OTRZYMAĆ PUBLIKACJE UE

Publikacje bezpłatne:

- jeden egzemplarz:
w EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)
- kilka egzemplarzy (lub mapy, plakaty):
w przedstawicielstwach Unii Europejskiej (http://ec.europa.eu/represent_pl.htm)
w delegaturach Unii Europejskiej w krajach poza UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_pl.htm)
kontaktując się z Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_pl.htm)
lub dzwoniąc pod numer 00 800 6 7 8 9 10 11 (numer bezpłatny w całej UE) (*)

(*) Informacje są udzielane nieodpłatnie, większość połączeń również jest bezpłatna (niektórzy operatorzy, hotele lub telefony publiczne mogą naliczać opłaty).

Publikacje płatne:

- w EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ

DYREKCJA DS. KOMUNIKACJI
PUBLIKACJE I MEDIA ELEKTRONICZNE
CZERWIEC 2016

Urząd Publikacji

ISBN 978-92-829-2117-3
ISSN 2467-1614
doi:10.2862/98874